

שיטות אלגבריות בהנדסת נתונים - תרגיל בית 3

שאלה 1

אי שוויון Ky-Fan עבור מטריצות סימטריות $X, Y \in \mathbb{S}^n$ אומר:

$$\forall k = 1, \dots, n: \sum_{i=1}^k \lambda_i(X+Y) \leq \sum_{i=1}^k \lambda_i(X) + \lambda_i(Y)$$

א. (7 נקודות) הוכיחו כי אי השוויון ההפוך גם מתקיים:

$$\forall k = 1, \dots, n: \sum_{i=1}^k \lambda_{n-i+1}(X+Y) \geq \sum_{i=1}^k \lambda_{n-i+1}(X) + \lambda_{n-i+1}(Y)$$

ב. (7 נקודות) הוכיחו/הפריכו:

בהינתן שלמים $1 \leq k \leq n$ ומטריצה סימטרית $X \in \mathbb{S}^n$, נסמן את הערכים העצמיים שלה על ידי: $\lambda_1(X) \geq \lambda_2(X) \geq \dots \geq \lambda_n(X)$.
נגדיר את הפונקציה: $\|X\| = \sum_{i=1}^k |\lambda_i(X)|$ - כלומר הפונקציה מחזירה את סכום הערכים המוחלטים של k הערכים העצמיים הגדולים ביותר של המטריצה X . אזי, הפונקציה הנ"ל היא נורמה מעל מרחב המטריצות הסימטריות הממשיות $n \times n$.

שאלה 2

תהי $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ כך ש- $m \leq n$. נסמן ב- $\sigma_1, \dots, \sigma_n$ את הערכים הסינגולרים של A .

$$\bar{A} = \begin{pmatrix} A \\ I_n \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{(m+n) \times n}$$

נגדיר:

1. הראו כי הערכים הסינגולריים של $\bar{A}$ הם $\bar{\sigma}_i = \sqrt{1 + \sigma_i^2}$.

2. מצאו פירוק SVD של $\bar{A}$ בהינתן פירוק SVD של A .

שאלה 3

1. מצאו פירוק SVD של המטריצה הבאה:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

2. מהי הדרגה של A ?

3. כתבו באופן מפורש בסיסים אורתונורמליים למרחבים הבאים:

$$\text{Im}(A), \text{Im}(A^T), N(A), N(A^T)$$

4. כתבו את המטריצה הפסאודו הופכית $A^\dagger$.

שאלה 4

תהי $Y \in \mathbb{R}^{m \times n}$ מטריצה כלשהי, ויהיו $R \in \mathbb{R}^{m \times m}$, $Q \in \mathbb{R}^{n \times n}$ מטריצות אורתוגונליות. הוכיחו את הטענות הבאות:

1. $\|RYQ\|_F = \|Y\|_F$ (נורמת פרובניוס)
2. $\|RYQ\|_2 = \|Y\|_2$ (נורמה ספקטרלית)

שאלה 5

תהי $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$.

1. הוכיחו את הטענה הבאה, שהיא הטענה המקבילה למשפט ריילי עבור מטריצות לא סימטריות: $\sigma_1 = \max_{x \in \mathbb{R}^m, y \in \mathbb{R}^n, \|x\|_2 = \|y\|_2 = 1} x^T A y$
בנוסף, הוכיחו כי: $\sigma_1 = \min_{x \in \mathbb{R}^m, y \in \mathbb{R}^n, \|x\|_2 = \|y\|_2 = 1} x^T A y$
2. הוכיחו כי הערך המקסימלי מתקבל עבור $x = u_1, y = v_1$. כלומר - עבור הוקטורים הסינגולריים המתאימים ל- $\sigma_1(A)$.
3. השתמשו בתוצאה הנ"ל כדי להראות שעבור כל $A, B \in \mathbb{R}^{m \times n}$ מתקיים:
 $\sigma_1(A + B) \leq \sigma_1(A) + \sigma_1(B)$

שאלה 6

תהי מטריצה $A \in \mathbb{S}^n$.

- נסמן ב- $A^{\frac{1}{2}} \in \mathbb{S}^n$ את השורש של A שהיא מטריצה שמקיימת $A^{\frac{1}{2}} A^{\frac{1}{2}} = A$.
1. הוכיחו שלמטריצה A קיים שורש ממשי $A^{\frac{1}{2}}$ אם ורק אם $A \geq 0$.
  2. נסמן ב- $A = U \Lambda U^T = \sum_{i=1}^n \lambda_i u_i u_i^T$ את הפירוק הספקטרלי של A . בטאו באמצעותו את הפירוק הספקטרלי של $A^{\frac{1}{2}}$.

נסמן ב- $A^{-\frac{1}{2}}$ את המטריצה ההופכית של $A^{\frac{1}{2}}$.

3. נניח A מוגדרת חיובית. תהי $B \in \mathbb{S}^n$.
נתבונן בבעיית האופטימיזציה הבאה:

$$\max_{x \neq 0} \frac{x^T B x}{x^T A x}$$

הוכיחו כי הערך האופטימלי של בעיה זו הוא $\lambda_1(A^{-\frac{1}{2}} B A^{-\frac{1}{2}})$.

שאלה 7

יהיו $A, B \in \mathbb{S}^n$. ראינו בהרצאה את הטענה הבאה:

אם $A \succcurlyeq B$ אז לכל $1 \leq i \leq n$ מתקיים: $\lambda_i(A) \geq \lambda_i(B)$.

הוכח / הפרך:

אם לכל $1 \leq i \leq n$ מתקיים: $\lambda_i(A) \geq \lambda_i(B)$ אז $A \succcurlyeq B$.

שאלה 8 (שאלה תכנותית)

כתבו קוד פייתון המחשב פירוק QR של מטריצה נתונה $A \in \mathbb{R}^{n \times m}$ כפי שנלמד בתרגול 3. כלומר: מקבל מטריצה A ומחזיר את המטריצות Q ו-R.

א. השתמשו בקוד שכתבתם כדי לחשב פירוק QR של המטריצה הבאה:

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 6 & 8 & 0 & 4 & 3 & 1 & 5 & 4 & 4 \\ 4 & 0 & 6 & 5 & 1 & 9 & 3 & 3 & 3 & 3 \\ 5 & 0 & 9 & 8 & 0 & 4 & 9 & 6 & 6 & 4 \\ 0 & 7 & 6 & 9 & 2 & 5 & 5 & 5 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 8 & 1 & 2 & 2 & 6 & 6 & 6 & 4 \\ 5 & 4 & 1 & 8 & 1 & 5 & 8 & 9 & 5 & 3 \\ 0 & 1 & 7 & 5 & 3 & 7 & 9 & 4 & 0 & 7 \\ 2 & 9 & 2 & 8 & 3 & 4 & 8 & 2 & 2 & 5 \\ 6 & 6 & 0 & 0 & 4 & 6 & 8 & 2 & 7 & 1 \\ 4 & 7 & 8 & 6 & 4 & 8 & 7 & 8 & 2 & 7 \\ 7 & 5 & 9 & 9 & 5 & 1 & 8 & 4 & 3 & 8 \\ 2 & 4 & 9 & 2 & 9 & 4 & 0 & 7 & 0 & 8 \\ 2 & 8 & 2 & 4 & 2 & 4 & 6 & 3 & 5 & 1 \\ 2 & 9 & 6 & 8 & 2 & 5 & 9 & 0 & 0 & 9 \\ 1 & 4 & 5 & 2 & 2 & 2 & 2 & 6 & 9 & 5 \end{pmatrix}$$

- ב. הטילו את הנקודה $x = (21, 11, 9, 6, 5, 4, 2, 1, 94, 91, 89, 85, 84, 16, 98)^T$ על מרחב העמודות של A, נסמנו $\mathcal{S}$.
- ג. הטילו את הנקודה $x = (21, 11, 9, 6, 5, 4, 2, 1, 94, 91, 89, 85, 84, 16, 98)^T$ על $\mathcal{S}^\perp$.

הגישו את הקוד שכתבתם ואת הפלט של כל סעיף (המטריצות Q ו-R בסעיף א', ו-וקטורי ההיטל בסעיפים ב' וג').